

Relacionants: preposicions i conjuncions

La preposició

La **preposició** és una categoria gramatical invariable que té com a funció la de subordinar sintagmes.

Usos bàsics de les preposicions més usuals

a

- només en casos excepcionals introdueix el CD amb els *pronoms personals forts*, amb el *relatiu* i amb *tothom* i *tots*
- introdueix el *CI*
- introdueix alguns complements de règim verbal (*dedicar-se a...*)
- introdueix els CC de lloc (*van a la platja, el trobaràs al despatx, serem a l'aula*), però davant demostratius o indefinits se sol fer servir la preposició **en** (*Viuen al tercer pis, viuen en un àtic, són a classe, són en una aula*)
- introdueix els topònims en els CC (*són a Can Vidalet, estiuegen a Begur...*)
- amb el mesos de l'any, encara que també es pot fer servir **per** (*pel maig, a l'abril*)
- locucions diverses
-

en

En la llengua col·loquial dels dialectes orientals es pronuncia [əm] o fins i tot [əmb]. Aquest ús col·loquial no s'accepta en la llengua literària.

- introdueix alguns complements de règim verbal (*pensar en..., vacil·la en....*)
- quan precedeix l'infinitiu equival a una proposició subordinada adverbial (CC) (*En veure la plaça del poble....*)
- introdueix el complement que indica el temps durant el qual es realitza una acció (*Ho tindrem en una setmana*)
- locucions diverses

per

En la llengua col·loquial dels dialectes orientals no es distingeixen les preposicions **per** i **per a** i pronunciem sempre [pər]

- pot precedir un complement de règim verbal, un predicatiu o un complement agent (*treballa per la pau, l'han pres per ximple*)
- Indica causa o mitjà (*s'ajorna l'acte per problemes d'organització*)
- davant d'infinitiu indica finalitat (*diuen paraulotes per molestar-vos*) i també causa (*l'han sancionat per abocar residus al riu*)

per a

- introdueix el CI (*han portat un regal per a tu*)
- indica l'objecte, la destinació i la finalitat (*és un bon remei per a la tos*)
- davant d'infinitiu fer servir la preposició *per*

amb

- indica companyia o instrument
- indica el mitjà de transport (també podem fer servir **en**)

Canvi i caiguda de preposicions

davant d'un substantiu
o pronom podem posar
qualsevol preposició

Penso **en** ella

davant d'infinitiu
a/ de/ per

Pensa **a** fer-ho

davant la conjunció
que no posem
preposició

Pensa **que** demà és festa

La conjunció

La **conjunció** també és una categoria gramatical invariable que pot realitzar dues funcions:

1. *coordinar* sintagmes o grups verbals
2. *subordinar* grups verbals.

doncs

- sempre té un valor consecutiu i equival a ***per tant***

perquè

- pot indicar tant causa com finalitat (**per a què** no existeix en català) (*Ho faig perquè vull* –causa-, *Ho he dit perquè estiguis contenta*)